

Nieuws Beleven – pedagogisch kader, verantwoording en kerndoelen (SLO 2025)

Samenvatting

Nieuws Beleven is een belevingsgerichte aanpak voor het vak Nederlands en burgerschap, waarin nieuws wordt benaderd als verhaal. De rubriek en de bijbehorende tool Marco laten leerlingen nieuws niet analyseren, maar ervaren: rustig, betekenisvol en zonder prestatiedruk.

Deze pagina beschrijft het pedagogisch kader achter *Nieuws Beleven*, laat zien hoe de aanpak geworteld is in **Dimensie 7/7** en de **MAM-methode (Motivatie, Aandacht, Middelen)**, en verantwoordt expliciet de aansluiting bij de **nieuwe SLO-kerndoelen (2025)** voor Nederlands en burgerschap.

Nieuws Beleven verbindt taal, actualiteit en menselijkheid en biedt zo een traumasensitieve, taalrijke en eigentijdse vorm van onderwijs.

Nieuws Beleven is geen los format. Het is een concrete toepassing van **Dimensie 7/7**: de laag onder het leren waar kennis, verbeelding en menselijkheid elkaar raken.

Dimensie 7 vertrekt vanuit het idee dat leren pas echt plaatsvindt wanneer een les niet alleen *werkt*, maar ook *raakt*. *Nieuws Beleven* maakt dat zichtbaar door nieuws niet te behandelen als oefenmateriaal, maar als een ervaring.

Het nieuws wordt zo geen object om te analyseren, maar een verhaal om even bij stil te staan.

De grondlaag: de MAM-methode

Dimensie 7 rust op de **MAM-methode**: Motivatie, Aandacht en Middelen.

Motivatie

Nieuws Beleven vergroot motivatie doordat leerlingen werken met echte, actuele verhalen die betekenis hebben. Verhalen wekken nieuwsgierigheid en herkenning op.

Aandacht

Door het tempo te vertragen en prestatiedruk weg te nemen, ontstaat ruimte voor aandacht. Leerlingen hoeven niets te bewijzen, alleen te ervaren.

Middelen / Materiaal

Nieuws Beleven gebruikt toegankelijke teksten, verhalende taal, open vragen en de stem van Marco als middel om leren licht en veilig te maken.

MAM vormt de basis. De zeven dimensies geven verdieping.

De 7 dimensies in Nieuws Beleven

Dimensie 1 – Het Verhaal

Nieuws wordt benaderd als verhaal. Leerlingen ontmoeten mensen, situaties en perspectieven. Betekenis ontstaat door narratief.

Dimensie 2 – Humor

Waar passend zorgt lichte humor of relativering voor ontspanning en openheid. Humor verlaagt spanning en nodigt uit tot meedenken.

Dimensie 3 – Creativiteit

De creatieve afsluiters geven leerlingen ruimte om taal en verbeelding te gebruiken: tekenen, schrijven, verbeelden.

Dimensie 4 – Reflectie

De belevingsvraag aan het einde nodigt uit tot stilstand en zelfreflectie: wat doet dit verhaal met mij?

Dimensie 5 – Actie

Leerlingen worden niet alleen lezers, maar deelnemers. Door kleine opdrachten en denkbewegingen komt kennis in beweging.

Dimensie 6 – Verbinding

Nieuws Beleven creëert verbinding: met het verhaal, met elkaar en met de wereld. Het klaslokaal wordt een veilige plek om samen te kijken.

Dimensie 7 – Verwondering

Soms blijft er iets hangen. Een beeld, een gedachte, een vraag. Dat moment van verwondering is waar leren zich verdiept.

Aansluiting bij kerndoelen Nederlands

Binnen Dimensie 7 wordt taal niet los gezien van betekenis. *Nieuws Beleven* laat zien hoe taal, ervaring en reflectie samenkomen binnen de nieuwe kerndoelen.

Kerndoel 2 – De leerling begrijpt teksten

(Domein Communicatie)

Nieuws Beleven werkt expliciet aan: - **Luisteren en lezen met begrip (2A)** - **Luisteren en lezen met diep begrip (2B)**

Leerlingen lezen of beluisteren rijke non-fictieteksten (nieuws), maar niet om er 'de juiste antwoorden' uit te halen. Ze construeren betekenis door: - aandacht voor samenhang, - ervaren van toon en perspectief, - verwoorden van wat blijft hangen.

Dit sluit aan bij de SLO-visie dat tekstbegrip draait om **betekenisconstructie**, niet om losse strategieën.

Kerdoel 5 – De leerling ontwikkelt zich als bewuste taalgebruiker

(Reflectie op taalactiviteiten)

Elke editie van *Nieuws Beleven* – en ook de tool **Marco** – eindigt met één open **belevingsvraag**. Die vraag nodigt leerlingen uit om: - stil te staan bij hun leeservaring, - te benoemen wat taal met hen doet, - te reflecteren zonder prestatiedruk.

Hiermee werken leerlingen expliciet aan reflectie op taalgebruik en taalervaring, zoals bedoeld in kerndoel 5.

Kerdoel 8 – De leerling doet ervaring op met literatuur

(Domein Literatuur)

Hoewel *Nieuws Beleven* non-fictie gebruikt, wordt nieuws benaderd als **verhaal**: - met aandacht voor mensen, - voor momenten, - voor betekenis en waarde.

SLO benadrukt dat literatuuronderwijs draait om **ervaring, verbeelding en betekenisgeving**. Door nieuws verhalend te benaderen, oefenen leerlingen precies deze literaire houding – ook buiten fictie.

Aansluiting bij kerndoelen Burgerschap

Kerdoel 18 – Democratische oefenplaats

Nieuws Beleven creëert een veilige oefenruimte waarin leerlingen: - leren luisteren zonder oordeel, - omgaan met verschillende perspectieven, - respectvol reflecteren op maatschappelijke gebeurtenissen.

Er is geen debatdruk en geen polarisatie. Dat maakt deze aanpak geschikt als democratische oefenplaats in de klas.

Kerdoel 20 – Maatschappelijke betrokkenheid

Leerlingen maken via *Nieuws Beleven* kennis met actuele maatschappelijke gebeurtenissen, maar op een manier die: - overzichtelijk is, - traumasensitief is, - uitnodigt tot betrokkenheid zonder overweldiging.

Ze doen ervaring op met maatschappelijke thema's en ontwikkelen zo een vorm van betrokkenheid die past bij hun leefwereld.

De rol van Marco

Marco is de verteller van *Nieuws Beleven*.

Leerlingen (of docenten) kunnen een editie van *Nieuws Beleven* invoeren, waarna Marco: - het nieuwsverhaal opnieuw vertelt, - vertraagt, - taal vereenvoudigt zonder te versimpelen, - afsluit met één belevingsvraag.

Marco gebruikt **geen internet** en voegt **geen nieuwe informatie** toe. Hij is geen chatbot of gesprekspartner, maar een stem die helpt het nieuws te laten landen.

Hiermee ondersteunt Marco: - luistervaardigheid, - tekstbegrip, - reflectie, - rust en focus.

Waarom deze aanpak werkt

Volgens SLO zijn kansengelijkheid, inclusiviteit en rijke taalervaringen cruciaal. *Nieuws Beleven*: - verlaagt leesstress, - vergroot toegankelijkheid (met name in vmbo en onderbouw), - verbindt Nederlands en burgerschap, - maakt taal een middel om de wereld te begrijpen.

Nieuws wordt zo geen toetsmoment, maar een **betekenisvolle ontmoeting**.

Samenvattend

Nieuws Beleven en Marco sluiten aantoonbaar aan bij de nieuwe SLO-kerndoelen (2025) voor Nederlands en burgerschap door: - nieuws te benaderen als rijke, betekenisvolle tekst, - ruimte te geven aan ervaring en reflectie, - leerlingen te laten oefenen met betrokken, respectvolle omgang met de wereld.

Deze aanpak past binnen een eigentijds, traumasensitief en taalrijk curriculum.